

YERLİ TEKNOLOJİDE BİRLİK ZAMANI

Global ticaretteki sapmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve dünya ekonomilerini altüst eden koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde yeni bir rekor getirdi. Yerli teknoloji hiç olmadığı kadar önemli hale geldi

Yerli üründe 63 yılın rekoru kırıldı

**İŞ DÜNYASI
KENDİ ARAMA
MOTORUNU
KURDU**

KOBİ'ler en fazla yazılım makine ve tıbbi ürün aradı

**TÜRKİYE SANAYİSİ
2020'de NE ARADI?**

Global ticaretteki sapmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve dünya ekonomilerini altüst eden koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde ve ihracat artışında yeni bir rekor getirdi

"İhracatta yapay zekâ dönemine geçtik"

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle: 2019 yılı genelinde, ihracat alemiz 90 bin 617 firmaya ulaşmış durumda, ithalat yapan firma sayısı ise neredeyse on bin firmalık bir farkı yakalamış durumdayız. Türkiye Ekonomisinin dengeleme ve değişim süreci ihracatın gelişimi anlamında uygun bir zemin sağlıyor. Global ticarettte yaşanan sapmalar Türkiye'nin üretimden gelen gücünün daha

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın son açıkladığı verilere göre, Türkiye ekonomisindeki yerli ürün kullanım oranı son 63 yılın zirvesini gördü. Global ticaretteki sapmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve son olarak Koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde ve ihracat artışında yeni bir rekor getirdi. 2019'u ihracatın ithalata karşılama oranı yüzde 85,9 oldu. Türkiye'de bu rakam son olarak 1957'de görülmüştü. 2020'nin

iyi aylarında ise bu rakam daha da yükseldi. Çin'den gelen kargo trafiği yüzde 90'a varan oranda azaldı. Türkiye'deki imalatçılar da tedarik zincirleri için yerli firma arayışına girdi. İş dünyasının önde gelen bileşenleri tarafından yakın zaman önce İstanbul Sanayi Odası (İSO) desteğiyle İTÜ AKI Teknokent bünyesinde hayata geçirilen www.yerliara.com verilerine göre, yerli ürün ve tedarikçi arama sayısında (1 Ocak - 18 Şubat) yüzde 43 oranında bir artış yaşandı. Aynı zamanda iş dünyasının ilk arama motoru ve

sosyal medyaya olan sitede son 2 ayda 1 milyon arama gerçekleşti. Kullanıcılar en fazla yazılım ve makine sektörleri üzerine arama yaptı. Bunu sırasıyla İnşaat sanayisi, otomotiv, ağır sanayi ve veri merkezi aramaları izledi. Yerliara.com harita uygulamasında da 27 bine yakın kullanıcı yakınındaki üretim tesislerini inceledi.

Türk şirketlerini Yerliara.com'da profil oluşturmaya davet eden platformun çözümler ortakları global ve yerel ekonomideki son gelişmeleri ise şu sözlerle değerlendirdi:

1. Yazılım: 45.356
2. Makine Parça Ve İmalat: 35.157
3. İnşaat Sanayisi Ürünleri: 25.255
4. Yakıncı Üreticiler: 27.505
5. Otomotiv: 18.014
6. Ağır Sanayi: 15.852
7. Veri Merkezi: 14.147
8. Parakende - Satış Sektörü: 12.541
9. Siber Güvenlik: 11.590
10. Teknoloji Firmaları: 8500
11. Bulut: 8253
12. Robotik: 8001
13. Tıbbi: 7585
14. Veri Depolama: 7010
15. Elektronik Ödeme: 6900
16. Alt Yapı Ve Kurulum: 6550
17. Kalıp İmalat: 6502
18. Kumaş: 6100
19. Robot: 4250
20. Elektrik: 4000
21. Plastik Üretim: 3802
22. Radar: 2500

Ticarette yerli milli ama evrensel dönem

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan: Kamu alimlerinde yurt içinde üretilen ürünlerin tercih edilmesi ve yerli sanayinin desteklenmesi birçok sektörde dışa bağımlılığı azaltacak, ülkemizin dışlararası rekabet

gücü üzerinde olumlu etkiler yapacaktır. Başkalarının ürettiği teknolojiyi kopyalamak hıza çikip, kendi yüksek milli teknolojiyi geliştirmeziz gerektirir. Yaşanan son gelişmelerin milli teknoloji hamisine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

"Yenilikçi projeleri destekliyoruz"

Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Meltem Bakiler Şahin: Türkiye'de toplam işletmelerin yüzde %99,9'unu oluşturan KOBİ'lerin, hemen her şey için sil baştan yazıldığı geleceğe hazırlıklı olmak için acil adımlar gerekiyor. Vodafone Business olarak İTÜ Vodafone Future Lab'de

neredeyse tamamı yerli iş ortaklarımızla ürettiğimiz çözümlerle ila rekabete hazırlanmak isteyen, işini büyütme hedefleyen her işletmeye destek oluyoruz. Dijitalleşme yolunda yerli ve milli ürün ekosisteminin büyümesi de en önemli önceliklerimizden biri. www.yerliara.com'un da bu ekosistemin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

"Yerlinin gücünden moral buluyoruz"

Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği - TAYSAD Başkanı Alper Kanca: Günümüz ekonomilerinde yerli üretimdeki katma değer önemli bir geçiş gün arıyor. Bu gücümüzün görünür ve ulaşılabılır hale gelmesi çok önemli. Birlerce kilometre öteden

tedarik ettiğiniz bir ürün, komşu bir fabrikada üretiliyor. Ancak çoğu firma bu bilgiye sahip değil. Bu kapsamda yerli ürünlerin kolay ulaşılabılır olması oldukça önemli. Öte yandan otomotiv tedarikçileri gerek yerli oto galaktik gerekse de global konjektür bize moral veriyor durumda.

"Yerliara.com büyük bir boşluğu dolduracak"

İTÜ AKI Teknokent Genel Müdürü Doç. Dr. Deniz Tuncalp: İTÜ AKI Teknokent olarak, Türkiye'de geliştirilen teknolojilerin görünür olması ve global arenada rekabet gücümüzü artırması için yoğun çaba harcıyoruz. İleri aşama girişimci mer-

kezimiz İTÜ Magnet'te faaliyet gösteren www.yerliara.com da bu alana hizmet ediyor ve iş dünyasındaki önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz. Türkiye'de teknoloji ürün ve servisler üreten girişimcilerin global vitrini ve müşterilere buluşma noktası olmasını diliyoruz.

"İş dünyasında bir açık kapanacak"

Tezmasan Genel Müdürü Hakan Aydoğan: Otomotiv/havacılık, makine imalat, kalıncılık, savunma sanayi gibi birçok sektörde hizmet ediyoruz. Tamamen ihracata çalışan firmalarımız var, ülkemizde ürettiğimizi bilemediğimiz nis kasına değeri ürünler var. Yeterince tanıtmamış yapılmadığını yeni beşimlerdeki ürünleri ithal ediyor bunun için zaman ve para kaybediyoruz. Yerliara.com çok büyük bir açığı kapatacak bir platform. Ana fab-

rikalar bu iş yapabilecek firma var mı diye sorarlarken, kobiler de yapacak iş arayıyorlar. Biz de Tezmasan olarak taleği imalat konusunda bir platformda buluşturacağız. Yaz aylarında faaliyetlere geçecek parkurunda.com ile kapasite kullanımını önüne geçmeyi hedefliyoruz. Aynı vizyonda olan yerliara.com gibi platformlar dünyanın çıktığı yeni iş modelleridir.

"Karar vericiler yerli ürünü tercih etmeli"

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (TİM) Başkanı Mustafa Sabri Eroglu: İnşaatlarda yerli malzeme kullanımını gerektiriyor. Çünkü ilet edilen malzemelerin büyük çoğunluğunu zaten kaliteli bir şekilde ülkemizde üretiliyor. Tamamının da Tür-

kiye'de yapılabilirliğine inanıyoruz. Karar vericiler, taşınmaz zor ve maliyeti olan malzemeyi yerli kullanırken, içine akil ve performans yüklenen malzemeleri ithal kullanma eğiliminde. İş pazarda da yerli malzemeye duyulacak güvenin artması şart. Mümkün olduğu kadar ihracatı artırıyor, ithalata azaltıyor bir dengeyi kurmaya çalışmalıyız.

"Yerli üreticiler birlik oldu"

EVSİD-Ev ve Mutfak Eyalet Sanayicileri ve İhracatçıları Derneği YK Başkanı Burak Önder: Türkiye uzun vadeli stratejiler ortaya koymak. Bugünkü global durum tehlikeli

göçünce de bunun kalıcı hale getirmeliyiz. Yerli üreticiler arasındaki bağları güçlendirmeliyiz. Çözüm ortağı olduğumuz ve desteklediğimiz yerliara.com ile bu birliği pekiştirmeyi amaçlıyoruz.

"İmalatçılar için yeni bir platform"

TÜYAP Fuarcilik Genel Müdürü İhan Erençil: Son dönemde birçok sektörde yerli ürüne doğru kayış var. Özellikle makine sektöründe bunu yakından hissettik. Öme-

ğin BUMATECH Bursa Makine Teknolojileri Fuarında bu değişimi yakından hissettik. Fuara katılan firmaların yüzde 80'i imalatçı. Yerliara.com bu noktada imalatçılar için çok önemli bir platform oldu.

"Yerliye ve kaliteye ihtiyaç var"

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Yavuz Eroğlu: Plastik sektörü, 2020 yılı morali başladı. Üretimde yüzde 4 artış bekliyoruz. Yerli üretimin gücüne hızla olma-

dığımız kadar ihtiyaç var. Rakamlarımız da iyi geliyor. Plastik mamul sektöründe 2019 yılında miktarda yüzde 8,1 artışta 1,4 milyon ton ve değerinde yüzde 13,2 yükselişle 2,3 milyar dolar dış ticaret fazlası verildi.

"Yerli Üretim dijitalleşmek zorunda"

CPM Yazılım Yönetim Kurulu Başkanı Recep Palamut: Dijitalleşme ve yazılım sektörü global ticarete en stratejik unsurları hale geldi. Bu konuda gücümüzü artırarak diğer bir ivme ile yükselişe geçiyor. Burada bir diğer

önemli unsur şirketlerin yerli yazılım gücüne sahip olması ve küresel ticarete bağımsız bir güce ulaşması gerekiyor. 2020'de bu yöndeki imvnen artacağına inanıyoruz. Türkiye'de şirketlerde verim artırmak için de bir motivasyon oluşması gerekiyor.

"Tedarik ağında güçlüyüz"

İMES Başkanı Kemal Aker: İMES'teki firmalarımız ülkemiz dışındaki üreticilerini ve kalitelerini ispat etmiş firmalar. Birçok teknoloji ağırlıklı üretim gerçekleştiriyor. Savunma sanayine, sağlık

alanına, otomotiv sektörüne üretim yapıyoruz. İnsan vücudunda kullanılan implantlar, protezler üreten, CNC makine ve teknoloji makine üreten otomotiv sanayine ve hizmet sağlayan kuruluşlarımız mevcut.

"Yerlilik sözde kalmamalı"

PlusClouds CEO'su Serkan Koçak:

Kendi sanallaştırma teknolojisine sahip Türk bulut teknolojileri firması olarak Avrupa'nın önde gelen teknoloji markaları arasında Türkiye'nin bayrak taşıyıcısı olma vizyonuyla faaliyet göstermekteyiz. Bilgi teknolojileri sektöründe bulut ve otomasyon teknolojileri ile tüm departmanların çağa ayak uydurabilmesi, dijital dönüşümün niteliklerinden faydalanabilmesi, maliyetlerini ve dışa bağımlılığını azaltabilmesi için Türkiye'ye yatırım yapıyoruz. 5 trilyon dolarlık bilgi teknolojileri pazarının 2022'de yaklaşık %40'ını, 2028'de %80 veya daha fazla oranında bulutla ilişkili olduğu ön görülürken, "bulut teknolojileri, yapay zeka ve E-ticaret" olmak üzere odaklandığımız üç alan ile pastadan payımızı almaya hedefliyoruz. Yerliara.com da, misyonunu ve vizyonunu bu bilim, eğitimde oluşmuş yapılarını yerli çözümlere olan mesafelerini ortadan kaldırıyor.

Yerliara.com hakkında:

KOBİ'leri, yazılım firmalarını ve girişimcileri bir araya getiren "yerliara.com" Türkiye'nin ilk yüksek teknoloji ürün, yazılım ve girişimci arama motoru ve sosyal medyaya otomatik olarak dikkat çekiyor. Yerli taraftarında bugün itibarıyla 22 binden fazla firma ve on binlerce ürün barındırıyor "yerliara.com" Dijital pazarlamaya farkı bir soluk getirmeye hazırlanıyor. Yerliara.com'un çözüm ortakları arasında İstanbul Sanayi Odası (İSO), İTÜ An Teknokent, İMSAD, İYASAD, EVSİD, İTAD ve PAGEV gibi 20'ye yakın güçlü kurum yer alıyor. Yaklaşık 3 yıllık ön hazırlıkta yapısını oluşturulan ve test yayınlamaya tamamlanan "yerliara.com" için geniş kapsamlı satış araştırmaları ve birlerce fazla yüz yüze görüşme yapıldı.

"Yerliara.com ile işbirliğinden mutluyuz"

İMSAD Başkanı Mustafa Sabri Eroglu

Ağır işleme makinesi sektörü olarak son 5 yıldır cari açık vermeden ilerlememizin hakkı korunuyoruz. 2018'de satışımız 100 milyon dolar bazında 2019 yılında da yaklaşık 100 milyon dolar olduğu sektörümüz, yeniliği ve teknoloji devrimini benimseyerek Avrupa rakiplerini ile uluslararası arenada rekabet edebilir duruma geldi. Dijital dönüşümün kapınması olduğu bu dönemde ağır işleme makinesi sektörü olarak teknolojinin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda, dijital ortamda üyelerimize erişimi kolaylaştırmak ve katkı bulunmak için yerliara.com ile işbirliği yapıyoruz. Gelişen noktada makine sektörümüzün en çok arama yapılan kategorilerden biri olmasını ne kadar doğru bir karar verdiğimizizi gösteriyor.

PARA | HABER

Başkan Recep Tayyip Erdoğan

100 milyar TL'lik istikrar paketi

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

Hükümet, koronavirüse karşı 100 milyar TL'lik "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketini devreye aldı. Paket, emekli, esnaf, işveren, çalışan, ihracatçı ve vatandaşlara yönelik nefes aldırıcı tedbirler içeriyor...

KORONAVİRÜS (Covid-19) salgınının Türkiye ekonomisi üzerindeki olası olumsuz etkilerini önlemek amacıyla harekete geçen hükümet, finansal ve ekonomik tedbirleri art arda açıkladı. Hükümet, emekli, esnaf, işveren milyonlarca kişiyi ilgilendiren 100 milyar TL'lik "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketini devreye aldı. Koro-

navirüs salgınından olumsuz etkilenen sektörlerin destekleneceği 19 maddelik paket ile perakende, demir-çelik, otomotiv, lojistik-ulaşımın da aralarında bulunduğu 10 sektörde muhtasar ve KDV beyannameleri ile SGK prim hizmet belgelerine ait Nisan, Mayıs, Haziran ödemeleri altı ay ertelenecek. Paketle birlikte önümüzdeki üç ayda 50-60 milyar TL'lik bir likidite piyasayı rahatlatılacak. Covid-19 salgınıyla ilgili tedbirlerden etkilendiği için nakit akışı bozulan şirketler korunacak. Bu şirketlerin bankalara olan kredi ana-para ve faiz ödemeleri asgari üç ay ertelenecek ve gerektiğinde ilave finansman desteği sağlanacak. Kredi mekanizmaları canlı tutulacak. Likiditeye erişim kolaylığı sağlanacak. Paketten yararlanmak için işverene istihdamı koruma şartı getiren paketle, istihdamı korumaya yönelik tedbirler hayata geçirilecek. Emeklilere mütjedeler içeren paketle esnaf ve sanatkarın Halkbank'a kredi borçları faizsiz üç ay ertelenecek. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) koronavirüsün ekonomiye olası olumsuz etkilerini sınırlamak üzere uygulamaya koyduğu yedi maddelik tedbirler setiyle bankalara ihti-

Berat ALBAYRAK / Hazine ve Maliye Bakanı

“2020 hedeflerini tutturma endişesi yaşamıyoruz”

2020 yılında konulan hedeflere göre ilk 2 ay gelişmelerine bakıldığında Ocak ve Şubat çok iyi, Mart ayının başlangıcı da iyi gitti. İlk çeyrek büyümesi açıklandığında göreceğiz. Küresel süreçlerin etkisiyle mart ayında hafif yavaşlamayla birlikte her ne koşulda olursa olsun ilk çeyreği beklentilerin üzerinde bir büyüme ile kapatacağız. Bu ivme ile gitseydik zaten hedeflerin tamamıyla ilgili, bütçe, enflasyon ve büyümeyi beklentilerin üzerinde tutturacaktık. Bugün geldiğimiz noktada birçok belirsizlik olmasına rağmen,

bugünkü gerçeklemler ışığında bakıyorum, gerek büyümede, gerek enflasyonda 2020 hedeflerini tutturma konusunda bir endişe yaşamıyoruz. Özellikle petrol fiyatları, maliyetler, küresel süreçteki yavaşlamadan kaynaklı, tam tersine enflasyonda aşağı yönlü bir baskı oluşturuyor. Bu da Türkiye'nin zaten halihazırda yaşadığımız şu sürece olumlu etki edecek.

yaç duydukları tüm likidite sağlanacak. Reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamını teminen bankalara hedefli ilave likidite imkanı tanınacak.

Açıklanan destek paketlerini doğru ve yerinde kararlar olarak değerlendiren iş dünyası, paketteki kısa çalışma ödeneği gibi işçi ve işletme lehine yapılacak mevzuattaki değişikliklerin bir an önce yürürlüğe girmesini istiyor. Bankaların da ellerini taşın altına koyarak iş dünyasını ve ekonomik faaliyetleri desteklemesi gerektiğini dile getiren iş dünyası, ekonomik önlemlerin artırılmasını, kapsamının genişletilmesini bekliyor. Geçen hafta koronavirüs salgınına Türkiye'ye yönelik “riskleri ve fırsatları” makro açıdan işleyen Para Dergisi olarak, bu hafta da devletin koronavirüse karşı ekonomiye kalkan olmak üzere aldığı ekonomik önlemlerin detaylarını paylaştık. Dergimizin diğer sayfalarında salgının sosyal ve insani boyutlarını da bulabilirsiniz.

EKONOMİYE KORUMA KALKANI

Koronavirüs küresel ekonominin ana gündem maddesi oldu. Hükümetler ekonomide çarkların durmaması için önlem üstüne önlem aldı. Türkiye dahil 10'dan fazla ülke faiz indirimine giderken mali destek paketleri açıklandı. Türkiye'de de milyonları ilgilendiren 100 milyar TL'lik ekonomik paket devreye sokuldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bakanlar, kamu kurumları ve özel sektör temsilcileri, sivil toplum örgütlerinin temsilcileriyle 18 Mart'ta Çankaya Köşkü'nde gerçekleştirilen “Koronavirüsle Mücadele Eş Güdüm Toplantısı” sonrasında STK'lar ve iş dünyası başta olmak üzere tüm paydaşların görüşü alınarak hazırlanan koronavirüs önlemlerini açıkladı. Ekonomi için koruma kalkanı olacak paketteki imkanlardan istifade edecek firmalar için ön şartlarının istihdam kaybına yol açmaması olduğunu altını çizen Erdoğan şunları

kaydetti:

“Finansal kurum ve kuruluşlarda kredi limiti olan firmaların, likidite ve nakit ihtiyacına yönelik taleplerinin hızlıca karşılanması, ayrıca kredi limitlerinin kullanılmasında kısıtlamaya gidilmemesi önemli. Finans kuruluşlarından, bu ortamda istihdamın muhafazası ve ekonomik büyümenin sürdürülmesi için kredi şartlarının esnetilmesine yönelik adımlar bekliyoruz. Tüm finans kuruluşların; kredi geri çağırma, mevcut kredi limitini kullanılmama, fiyat artırma, teminat şartlarını zorlaştırma uygulamalarından özenle kaçınmasını istiyoruz. Bunun yanında, kurumsal firmaların, KOBİ'lerin, bireysel kesimin, geçici iş ve ciro kaybı veya benzeri nedenlerle gelir kaybı yaşayanların, kredi borçlarıyla ilgili taksit, öteleme, yapılandırma, düzenleme taleplerine süratle ve olumlu cevap verilmelidir. Türkiye Bankalar Birliği'nin bu konuda aldığı tavsiye kararına, tüm finans kuruluşlarının uyacağına inanıyoruz. Biz de bu süreci yakından takip edeceğiz.”

“ÜÇ HAFTA İLE SINIRLI OLABİLİR”

Dünyadaki diğer ülkeler gibi Türkiye'deki tedbirlerin de salgın riski ortadan kalkana kadar geçici olarak uygulanacağını dile getiren Erdoğan, açıklanan tedbirlere hep birlikte hassasiyetle riayet edilirse evde kalma süresinin üç haftayla sınırlı tutulabileceğini vurguladı. Erdoğan, “Milletimin her bir ferdinden ricam, Covid-19 tehdidi geçene kadar mümkün olduğu kadar evlerinden çıkmamalarıdır” dedi.

Bilim Kurulu'nun önerisiyle, önce İstanbul ve Ankara'da başlatılacak bir çalışmayla, yalnız yaşayan 65 yaş üzerindeki tüm yaşlılara koruyucu maske ve kolonya dağıtılacağını belirten Erdoğan, huzurevlerin-

Zehra Zümrüt SELÇUK / Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı

“Amaç işçiye, işverene direnç kazandırmak”

Hem işverene hem de çalışana destek olmak için kısa çalışma ödeneğini ve telafi çalışmasını devreye soktuk. Kısa çalışma ödeneği, işin belli periyotlarda durdurulması veya yavaşlatılması durumunda devreye giren bir ödeneğimize ve biz bunun bütün sektörlerle daha fazla fayda sağlaması için belirli koşullarda esneklikler sağlayacağız. Tabii ki birkaç değişim olacak. Süre de bunlardan biri. Onun düzenlemesi de umarım ki hemen

yakın zamanda Meclis'ten geçerek, bu süreçte işçimize işverenimize direnç kazandırmak için en önemli noktalardan birisi olacak. Alınan ekonomik tedbirler kapsamında istenen şartları taşıyan özel kreş ve gündüz bakım evleri kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilecek.

PARA | HABER

Prof. Dr. M. Necat COŞKUN / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Paketin kapsamı genişletilmeli”

Koronavirüs salgınına karşı alınan ekonomik önlemler paketinde üretim ve istihdam kayıplarını önleyecek mali ve parasal destekler yer alıyor. Bu ekonomik koşullarda sağlanan likidite ve kredi kolaylıklarının yanında önemli giderlerin karşılanması ve uzun vadeli ertelenmesi krizin etkisini ve tahribatını azaltacaktır. Özellikle asgari ücret düzeyinde tamamının, daha yüksek ücretlerde belirli oranının devlet tarafından karşılanacağı taahhüdünde bulunulması krize karşı etkili olacak. Özellikle tarım başta olmak üzere diğer sektörlere de destek verilmeli.

Prof. Dr. Abuzer PINAR / İstanbul Gedik Üniversitesi Rektör Yardımcısı

“Ekonomik faaliyetler canlı tutulabilecek”

Virüsün ortaya çıkmasıyla ekonomik faaliyetlerde ciddi sıkıntılar baş gösterdi. Tedarik zincirlerindeki aksamalarından tutun bazı hizmetlerin verilememesi ve üretimin durdurulması gibi küresel çapta bazı sorunlar büyümeye başladı. Buna yönelik olarak başta ABD, Almanya gibi büyük ekonomiler olmak üzere birçok ülkede tedbirler alınmaya başlandı. Ülkemizde de 100 milyar TL civarında bir paket açıklandı. Bu paket içerisinde ekonominin arz ve talep tarafında ortaya çıkabilecek aksaklıkları gidermek ya da hafifletmek amaçlanıyor. Bu tedbirlerle ekonomik faaliyetler bir ölçüde canlı tutulabilecektir. Ancak ek tedbirlere ihtiyaç olup olmayacağını virüsle mücadelede alınacak yola bakarak değerlendirilmeli.

Prof. Dr. Ege YAZGAN / Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Ülkeler deneyim, bilgi ve kaynaklarını paylaşmalı”

TCMB'nin aldığı önlemler doğru ve yerinde. Burada önemli olan piyasaları likidite sıkışıklığına düşürmemek. Gerekirse likiditeyi sağlamak için önümüzdeki dönemde ilave tedbirler alınır. Böyle bir ortamda dövizin seviyesi ile faiz arasındaki ilişki kopuyor. Para politikalarıyla yapılabilecekler sınırlı. Gelir kayıpları işletme ve hanehalkı düzeyinde desteklenmeli. İşletmelerin işçi çıkarmamaları için devlet desteği gerekiyor. Sağlık sektörüne yönelik devlet harcamalarına gerek var. Virüsün yayılmasını, sağlık sisteminin baş edemeyeceği bir düzeye gelmesini engellemek için izolasyon politikaları sıkı uygulanmalı. Tedavi konusunda olumlu bir gelişme olana kadar, para ve maliye politikası çerçevesinde alınacak tedbirler sürdürülmeye devam edecek.

deki doktor sayısını da artırarak, yaşlıların sağlığını daha yakından takip edeceklerini kaydetti.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk 27 bin 239 yaşlının kaldığı huzurevlerinde alınan yeni tip koronavirüs tedbirlerinin bir kademe daha yükseltildiğini açıkladı. Selçuk, çocuk evlerinde de üst düzey koruma önlemlerinin alındığını kaydetti. Bilindiği üzere koronavirüsün yayılmasını önlemek amacıyla geçtiğimiz günlerde kamuda çalışan hamilelere, süt izninde olanlara, engellilere ve 60 yaş üzeri personele 12 gün idari izin verilmişti. Özel kreşler, gündüz bakımevleri, özel çocuk kulüpleri tatil edilmişti. İlaçları rapora bağlı yaşlıların ve kronik hastalığı olanların, rapor süresi bitiminde hastaneye gitmeden ilaçlarını almaya devam edebilmelerine imkan tanındı.

AŞI VE İLAÇ GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Başkan Erdoğan yaptığı açıklamada yaşanan bu kritik süreçte, gıda, temizlik, su, iletişim ve diğer temel ihtiyaçların kesintisiz devam ettirilebilmesi için üretimden lojistiğe kadar her türlü tedbiri aldıklarına dikkat çekerek, Covid-19 hastalığına karşı aşı ve ilaç geliştirme çalışmalarının tüm hızıyla devam ettiğini belirtti. “Ar-Ge çalışmalarını yürüten Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın, bu konudaki tüm önemli araştırmacıları ve kurumları bir araya getirdiğini dile getiren Erdoğan, tam kiti konusunda çok iyi bir üretim potansiyeli olduğunu altını çizdi.

Türkiye'nin bayrak taşıyıcı kurumu olan Türk Hava Yolları'nın, hem dünyanın çeşitli yerlerindeki vatandaşların ailelerine kavuşturulması hem de kargo taşımacılığını kesintisiz sürdürerek temel ihtiyaçların karşılanması konusunda çok büyük gayret gösterdiğini belirten Erdoğan, krizden en çok etkilenen kuruluşların başında gelen Türk Hava Yolları'na gereken desteği vereceklerini söyledi.

FİRMALARA DESTEK

Erdoğan'ın açıkladığı pakete göre perakende, AVM, demir-çelik, otomotiv, lojistik-ulaşım, sinema-tiyatro, konaklama, yiyecek-içecek, tekstil-konfeksiyon ve etkinlik-organizasyon sektörleri için muhtasar, KDV tevkifatı ile SGK primlerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ödemelerini altışar ay ertelenecek. Konaklama vergisi Kasım ayına kadar uygulanmayacak. Otel kiralalarına ilişkin irtifak hakkı bedelleri ve hasılat payı ödemeleri Nisan, Mayıs ve Haziran ayları için altı ay süreyle ertelenecek. İç havayolu taşımacılığında üç ay süreyle KDV oranı yüzde 18'den yüzde bire indirilecek. Covid-19 salgınıyla ilgili tedbirlerden etkilendiği için nakit akışı bozulan firmaların bankalara olan kredi anapara ve faiz ödemeleri asgari üç ay ertelenecek ve gerektiğinde bunlara ilave finansman desteği sağlanacak.

STOK FİNANSMANI DESTEĞİ

İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilecek. Türkiye Genç İş Adamları Derneği (TÜGIAD) Genel Başkanı Anıl Alırza Şohoğlu, ihracatçıya verilecek stok finansmanı desteği kapsamının kısa süre zarfında belirlenmesi, kısa çalışma ödeneğinden kolaylaştırıcı düzenlemelerin neler olacağı ve esnek ve uzaktan çalışma modellerinin nasıl daha etkili hale getirileceğinin hızlı bir şekilde ortaya konulmasının açıklanan paketi daha işlevsel kılacağı görüşünde. Şohoğlu, “Belirli sektörlerle sınırlı olarak SGK prim

ödemelerinin altı aylık ötelenmesi gayet doğru, ancak kapsam dışında kalan sektörlerin durumlarına bakarak, ilerleyen süreçte bu konu yeniden ele alınması gereken bir uygulamadır” dedi.

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan, ihracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilmesinin yerinde bir karar olduğunu vurgulayarak, ancak sınır kapılarındaki sorunlar nedeniyle ihracat yapamayan ihracatçılara da destek olunması gerektiğinin altını çizdi. Kızıltan, “Özellikle Irak ve İran ile çalışan tüm sektörler, ürünleri teslim etmekte sıkıntı yaşıyor. Et, beyaz et, yumurta ve gıda ürünleri gibi hassas ürünlerin bekleme şansı yok. Sağlık sektöründeki kısıtlamalardan dolayı sürekli yapılan ihracatın bu engellere takılması, firmaların müşterileri nezdinde itibar kayıplarına neden olmaktadır ve ihracat kaybı yaşanıyor” değerlendirmesinde bulundu.

ESNAFIN KREDİ BORCU ERTELENİYOR

Yeniden paketin detaylarına dönüyoruz. Bu dönemde işlerin olumsuz etkilendiğini beyan ederek talepte bulunan esnaf ve sanatkarların Halkbank’a olan kredi borçları, Nisan, Mayıs ve Haziran anapara ve faiz ödemeleri üç ay süreyle ve faizsiz olarak ertelenecek. Kredi Garanti Fonu (KGF) limiti 25 milyar TL’den 50 milyar TL’ye çıkarılacak. Kredilerde öncelik gelişmelerden olumsuz etkilendiği için likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ’lere verilecek. Virüsün yayılmasına karşı alınan tedbirlerin etkisiyle Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında temerrüde düşen firmaların kredi siciline “mücbir sebep” notu düşülmesi sağlanacak. Vatandaşlar için uygun ve avantajlı şartlarda sosyal amaçlı kredi paketleri devreye alınması teşvik edilecek. 500 bin TL’nin altındaki konutlarda kredilendirilebilir miktar yüzde 80’den yüzde 90’a çıkartılacak, aşgari peşinat yüzde 10’a düşürülecek.

MTSO Başkanı Kızıltan, bu dönemde işleri olumsuz etkileyen ve bu olumsuzluğun artacağı aşkar olan esnaf ve sanatkarların Halkbank’a olan kredi borçlarının üç ay süreyle ve faizsiz olarak ertelenmesini yerinde bir karar olarak gördüklerini belirterek, “Bunun uygun kredilerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Halkbank’ın yanı sıra, bu maddeyi Ziraat Bankası, Vakıfbank gibi diğer devlet bankaları da uygulaması gerekir. KGF limitinin 25 milyar TL’den 50 milyar TL’ye çıkartılacak olması, kredilerde önceliği gelişmelerden olumsuz etkilendiği için likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ’lere verilecek olması yerinde ama bu sorunun ekonominin tüm paydaşlarını etkileyeceği aşkar.

2 MİLYAR TL’LİK KAYNAK

Mevzuattaki esnek ve uzaktan çalışma modelleri daha etkin hale getirilecek. Kısa çalışma ödeneği devreye alınacak, bundan faydalanmak için gereken süreçler kolaylaştırılacak ve hızlandırılacak. Böylece faaliyetine ara veren işyerlerindeki işçilere geçici bir gelir desteği verilirken, işverenlerin de maliyeti azaltılmış olacak. İşletmelerin kapanmasından dolayı çalışan mağduriyetinin önlenmesi adına kısa çalışma ödeneği şartlarının kolaylaştırılması gerektiğini vurgulayan Kızıltan, bunun hem işletmeler hem de çalışan mağduriyeti için çok önemli olduğunu, böylece faaliyetine ara veren işyerlerindeki işçilere geçici bir gelir desteği verirken, işverenlerin de maliyetini azaltmış olacağını kaydetti.

Pakete göre asgari ücret desteği devam ede-

Prof. Dr. Murat ŞEKER / İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Reel sektörü hedefleyen bir paket”

Açıklanan ekonomik paket, reel sektörü doğrudan, işgücü piyasasını ise dolaylı olarak etkilemeyi hedefleyen bir paket görünümü sergiliyor. Ancak bazı önlemlerin içeriği ve uygulama süreci net iken, kısa çalışma ödeneği ya da ihtiyaç sahiplerine yapılacak yardım gibi önlemlerin kapsamı ve süresine ilişkin bilgiye sahip değiliz. Öte yandan bu paketin kaynağının nereden karşılanacağına yönelik bazı soru işaretleri söz konusu. Vergilerin ertelenmesi ile harcamaların artırılması bütçe açığıyla sonuçlanacak ve bu da borçlanma gereğini artıracak bir süreçle karşılaşmamıza neden olacak. Ancak elbette, böyle bir kriz döneminde genişletici politikaların benimsenmesi gereklidir.

Ayşe ÖZDEN / A8T Bank Ekonomik Araştırmalar Müdürü

“Ekonomik aktivitede ivmeyi destekleyecek”

Merkez Bankası koronavirüs salgınının küresel ölçekte yarattığı endişelerin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, reel sektörün olası nakit akışını riske sokabilecek problemleri önlemek, bankaların likidite ihtiyaçlarını karşılamak ve hem daha ucuz hem de daha uzun vadeli likidite sağlamak amacıyla aldığı tedbirlerin faiz kararından daha önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu tedbirlere ek olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın koronavirüsüne karşı açıkladığı destek paketininin 100 milyar TL büyüklüğünde olması planlanıyor. Paket kapsamında, sektörel ve istihdama yönelik destekler ve finansman sorunu yaşayan firmaların rahatlatıcı önlemlerin yanında kredi garanti fonunun 50 milyar TL’ye yükseltilmesinin ekonomik aktivitedeki ivmeyi destekleyeceğini düşünüyoruz.

cek. İstihdamdaki sürekliliği temin etmek amacıyla iki aylık telif çalışma süresi dört aya çıkartılacak. Pakette istihdamın devamlılığına yönelik tedbirler olduğuna dikkat çeken İstinye Üniversitesi İİSBF Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Resul Kurt, kısa çalışma ödeneği gibi bazı tedbirlerin hayata geçirilmesi için mevzuat değişikliği gerektiğini kaydetti. Telif çalışmasının, işçinin ücretini aldığı ancak çeşitli sebeplerden dolayı çalışmadığı bir süreci sonradan çalışarak yerine getirmesi olduğunu belirten Kurt, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde telif çalışması yaptırılabilirliğini kaydetti.

EMEKLİLERE MÜJDE

İç talep canlı tutulacak. Emekli maaşlarındaki bin TL’lik alt limit bin 500

PARA | HABER

Muhtasar ve KDV ertelemesinden kimler yararlanacak?

Gelir İdaresi Başkanlığı, koronavirüs salgını nedeniyle muhtasar ve KDV ödemelerinin altı ay erteleneceği mükellef gruplarını şöyle belirledi:

Perakende ticaret ve alışveriş merkezleri: Market, büfe, bakkal, şarküteri, manav, dondurmacı, tuhafiyeci, kasap, inşaat malzemeleri satışı, küçük ev eşyaları ile beyaz eşya satışı, mobilya satışı, ev tekstili, kitap ve kırtasiye, gazete ve dergi, ayakkabı ve giyim eşyası perakende satışı, oyuncakçı, tıbbi ve ortopedik ürünler, eczane, kuyumcu, çiçekçi, pazarcılar, balıkçılar, pastane ve fırınlar, kişisel bakım ve kozmetik ürünlerinin satışı vb. her türlü ürünün perakende olarak satışına yönelik faaliyetler ile AVM'ler ve buralarda perakende satış faaliyetinde bulunanlar.

Demir çelik ve metal sanayisi: Demir, çelik, alüminyum, bakır, kurşun, çinko, kalay imalatı ile bunların imalatçıları tarafından satışı.

Otomotiv: Otomobil, kamyon, kamyonet, otobüs gibi tüm motorlu kara taşıtlarının imalatı ile toptan ve perakende satışı.

Lojistik-ulaşım: Her türlü şehir içi ve şehirler arası yük ve yolcu taşımacılığı, otoyol, tünel ve köprü işletmeciliği,

depolama ve antrepoculuk faaliyetleri, havaalanı yer hizmetleri gibi her türlü lojistik ve ulaşım hizmetleri. Sinema ve tiyatro faaliyetleri: Tiyatro, opera, bale, sinema, konser gibi her türlü sanatsal faaliyetler.

Konaklama: Konaklama, tur operatörü ve seyahat acenteliği faaliyetleri, rezervasyon hizmetleri gibi her türlü konaklama ve buna ilişkin faaliyetler.

Yiyecek ve içecek hizmetleri: Lokanta, kafe, kırathane, kahvehane, çay ocakları, kantinler, ulaşım araçlarında bulunan büfeler gibi her türlü yiyecek ve içeceklerin sunumuna yönelik hizmetler.

Tekstil ve konfeksiyon faaliyetleri: Kumaş ve iplik imalatı, her türlü pamuktan, yünden, tiftikten, elyaftan ve kumaştan mamul ürünlerin imalatı ile giyim ve ev tekstili ürünlerinin imalatı ile satışı gibi her türlü tekstil ve konfeksiyon imalat ve satışı.

Etkinlik ve organizasyon: Gösteri, kongre, konferans, ticari fuar ve etkinliklerin organizasyonu ile internet kafe, oyun, düğün ve nikah salonu, spor merkezleri gibi yerlerde gerçekleştirilen her türlü etkinlik ve organizasyon faaliyetleri.

İş dünyasından pakete tam destek

Rifat HİSARCILIOĞLU / Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı

"Reel sektöre can suyu olacak"

Ekonomik İstikrar Kalkını paketinde ekonomik aktivitenin korunmasının yanı sıra istihdama ve sosyal yapıya ilişkin adımlar bulunuyor. Reel sektöre önemli bir can suyu sunuyor. Paketteki kısa çalışma ödeneği gibi işçi ve işletme lehine yapılacak mevzuattaki değişikliklerin bir an önce yürürlüğe girmesini bekliyoruz. Bankalar da ellerini taşın altına koyarak iş dünyasını ve ekonomik faaliyetleri desteklemeli. Hazine destekli KGF limitlerinin açılmasıyla piyasada önemli bir likidite rahatlaması oluşmasını öngörüyoruz.

İsmail GÜLLE / Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı

"İhracatçıları rahatlatacaktır"

Türk ekonomisine önemli katkı sağlayacak önlemler paketini, Türk ihracatçısını rahatlatacak önemli bir hamle olarak görmekteyiz. 100 milyar TL civarındaki bu destek paketinin ekonomik etkisinin 300 ila 350 milyar TL civarında olacağını düşünüyorum. Yeter ki bankalar ve finans kurumları likidite konusunda hassas davranılsınlar.

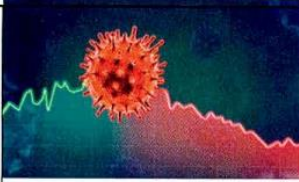
TL'ye çıkarılacak. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamalara göre, bu düzenlemeden 650 bin emekli yararlanacak. Yaklaşık 12 milyon emeklinin Mayıs ayı sonuna doğru ödenmesi beklenen bayram ikramiyesi Nisan ayı başında hesaplara yatırılacak. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın belirlediği kriterlere göre ihtiyaç sahibi ailelere yapılacak nakdi yardımlar için ilave 2 milyar TL'lik bir kaynak ayrılacak. Yaklaşık 2 milyon aileye bin TL nakdi destek verilecek. Söz konusu destek Nisan ayında devreye alınacak.

Kamu bankaları 76 yaş üzeri emeklilerin maaş ödemelerini isterlerse evlerinde yapacak. Yine emeklilerin maaş promosyon ödemeleri de, şubelere gitmelerine gerek kalmaksızın, doğrudan hesaplarına yatırılacak. Bu arada Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yeni koronavirüs tedbirleri kapsamında emekli promosyonunda taahhüt şartını geçici olarak kaldırdı. Tek başına yaşayan 80 yaş üstü yaşlılar için, sosyal hizmet ve evde sağlık hizmetlerinden oluşan periyodik takip programı devreye alınacak.

"Hiç kimseni mağdur etmeyeceğiz"

Paketinin detaylarına ilişkin açıklamalarda bulunan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, tüm resme bütünleşik olarak bakıldığında tüm paydaşları kapsayacak derinlikte, hacimde, likidite sorunu oluşturmayacak güçte bir paket açıklandığını vurguladı. Paketin tutarının çarpan etkisi de düşünüldüğünde 100 milyar TL'nin üzerinde olduğunu ifade eden Albayrak, paketin Türkiye'nin 2020 için ortaya koyduğu mevcut bütçe performansını açısından bir risk teşkil etmediğinin altını çizdi. Albayrak, önümüzdeki süreçte gerek bütçe gerek sübvans olarak farklı adımlar atılması gerekirse atacaklarının altını çizdi.

Muhtasar, stopaj, SGK primleri, KDV ödemeleri noktasında Nisan, Mayıs, Haziran ödemelerinin ertelenmesinin piyasaya ciddi bir likidite rahatlaması oluşturacağını belirten Albayrak, üç aylık yaklaşık 50-60 milyar TL'lik bir likiditenin piyasada bu manada ilişkili sektörlerle, etkilenen sektörlerle bir rahatlama sunacağını kaydetti. Halkbank özelinde esnaf ve sanatkarın kredi borcunun üç ay boyunca faizsiz şekilde ötelendiğini dile getiren Albayrak, başvuran herkesin bundan yararlanacağını belirtti. Albayrak, birçok sektörün kısa çalışma ödeneğinden yararlanması için bir çalışma olduğunu vurguladı.

Türkiye'nin bu zor günleri atlatacağını ifade eden Albayrak, vatandaşların ve yatırımcıların paniğe kapılmaması gerektiğini söyledi ve "Reel sektörde bu süreçte hakiki manada etkilenen hiç kimseyi mağdur etmeyeceğiz." dedi. Pakette yer alan "mücbir sebep" ifadesinin vatandaşı korumak için genel çerçevede ele alındığını ifade eden Albayrak, bunun sektör, talep, süre bazında, gelişmelere dayalı artırılacağını kaydetti. Bakan Albayrak, mücbir sebep tanımının tüketici kredilerine de getirilebileceğini dile getiren Albayrak, "İlgili kurumlar çerçevesi içinde de bunu takip edebiliriz. Özellikle etkilendiğini beyan eden, tüm bu manadaki altyapıyı buna göre kurgulayabiliriz. Amacımız bu sürecin etkisini vatandaşlarımız ve kurumlarımız açısından minimuma indirecek her türlü desteği sağlamak" diye konuştu.

HİJYEN KOŞULLARINA AZAMI DİKKAT

Ticaret Bakanlığı yeni tip koronavirüsün yayılmasının engellenmesi amacıyla yaş sebze ve meyvelerin toptan ve perakende satışına yönelik tedbirler aldı. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan tedbirleri şöyle sıraladı: "Market, manav ve pazar yerlerinde ambalajsız şekilde satılan yaş sebze ve meyveler tüketicilerce seçilmeden, satıcılarca gerekli hijyen koşullarına dikkat edilerek satışa sunulacak. Belediyelerde pazar yerleri ile toptancı hallerinde dezenfeksiyon çalışmaları ihmal edilmeyecek. Buralarda çalışan ve görev yapan herkes hijyen konusunda bilgilendirilecek ve hijyen kurallarına uygun davranacak. Pazar yerlerinde tezgah aralıkları mümkün olduğunca geniş tutulacak."

LİKİDİTE SAĞLANACAK

TCMB de, koronavirüs salgınının küresel çapta yarattığı belirsizliğin Türkiye ekonomisi üzerindeki olası olumsuz etkilerinin sınırlandırılması amacıyla, bankaların Türk lirası ve yabancı para likidite yönetiminde esneklik sağlanarak öngörülebilirliğin artırılmasına, reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamını teminen bankalara hedefli ilave likidite imkânları tanınmasına, reeskont kredi düzenlemeleriyle ihracatçı firmaların nakit akışının desteklenmesine yönelik yedi maddelik tedbir seti açıkladı. Buna göre TCMB gün içi ve gecelik vadedeki hazır imkânlar çerçevesinde bankalara ihtiyaç duydukları tüm likiditeyi sağlayacak. Bir hafta vadeli repo ihalelerine ilave olarak ihtiyaç duyulan günlerde TCMB piyasaya 91 gün vadeye kadar repo ihaleleriyle likidite sağlayabilecek. TCMB, piyasa yapıcı bankalara açık piyasa işlemleri çerçevesinde tanınan likidite imkânına ilişkin limitleri artırdı. Halihazırda ABD doları karşılığı swap ihalelerine devam edilecek olup söz konusu ihaleler euro ve altın karşılığı da düzenlenebilecek.

Zorunlu karşılıklar uygulamasında reel kredi büyüme koşullarını sağlayan bankalar için yabancı para zorunlu karşılık oranları tüm yükümlülük türlerinde ve tüm vade dilimlerinde 500 baz puan indirildi. Alınan bu kararlar, reel kredi büyüme koşullarını sağlayan bankalara yaklaşık 5.1 milyar dolar karşılığı döviz ve altın cinsi likidite verilmesi bekleniyor.

Reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamını teminen bankalara hedefli ilave likidite imkânları tanındı. Bankaların yeni likidite imkânlarından alabilecekleri azami fon tutarı reel sektöre sağladıkları ve sağlayacakları kredi tutarları ile ilişkilendirilecek. Bu imkânların toplam tutarı, sistemin fonlama ihtiyacının yüzde 25'i ile sınırlı kalacak. Bu kapsamda, 91 gün vadeye kadar repo ihaleleri yoluyla TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo ihale

İş dünyasından pakete tam destek

Nail OLPAK / Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı

"Hem arz hem de talebe yönelik"

Bütüncül bir yaklaşımla ele alınan, hem arzı hem de talebi desteklemeye yönelik bir paket. Desteklerden yararlanmanın ön şartı olarak istihdamın korunması, bizim için de çok önemli. Hepimiz için aslolan önce insan sağlığı sonrasında da işletmelerimizin sağlığı. El ele vererek bu zor süreci daha az hasarla atlatacağımıza inancımız tam.

Abdurrahman KAAAN / Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı

"Yavaşlamanın önüne geçer"

Para politikasına yönelik alınan kararlar, ilave önlem ve tedbirlerle, mali bir pakette desteklenmiş oldu. Üretim, büyüme ve istihdamın korunmasını kapsayan bu tedbir ve teşvikler sayesinde ekonomik aktivitede gözlenebilecek ilave bir yavaşlamanın önüne geçilecek ve Türkiye ekonomisi pozitif büyüme patikasında yoluna devam edecektir.

Özgür Burak AKKOL / Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı

"Yerinde tedbirler"

Üretimin ve ihracatın devamı, istihdamın korunması ve işletmelerimizin uluslararası rekabette geri kalmaması açısından paketi önemli ve yerinde buluyoruz. Koronavirüs kaynaklı krizin etkileri daha da derinleşmeden paketin açıklanması bu aşamada oldukça önemli. Ekonomik tedbir ve desteklerin, ülke olarak bu küresel krizi atlatmamızın yanında, krizin ardından küresel rekabette de elimizi güçlendireceğine inanıyoruz.

Nurettin ÖZDEBİR / Ankara Sanayi Odası (ASO) Yönetim Kurulu Başkanı

"Zamanında atılmış bir adım"

Paket, yerinde ve zamanında atılmış bir adım. Kısa çalışma ödeneği süreçlerinin hızlı bir şekilde işletilebilmesi, hem istihdamın korunması hem de firmalar açısından oldukça önemli. Reel sektör tarafında ilave adımlar atılmalı. SGK primi ve vergi ile ilgili kararlar, imalat sanayinin tümünü kapsayacak şekilde genişletilmeli ve ihracat işlemlerinde navlun ücret artışı kontrol edilmeli ya da sübvansede edilmeli.

İş dünyasından pakete tam destek

Şekib AVDAGIÇ / İstanbul Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Ekonominin koruyucu maskesi

Alınan tedbirler, koronavirüsün etkilerine karşı ekonominin koruyucu maskesi olacak. Tedbirlerin istihdamı, üretimi ve en önemlisi de insanı öncelemesi, salgın sonrası Türkiye'nin pozitif ayrışma hedefini de güçlendirecek. İnaniyoruz ki bu tedbirlerle nakit akışı bozulan firmalar üzerindeki koronavirüs etkisi inecektir.

Erdal BAHCIVAN / İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Yönetim Kurulu Başkanı

"Memnuniyet verici"

Kesintisiz nakit akışı ve istihdam konusunda açıklanan tedbirler memnuniyet verici. Bu tedbir ve destekler, sanayimizin ve üretim hayatımızın çarklarının dönmesi açısından can suyu niteliğinde. 100 milyar TL'lik bir kaynak devreye giriyor. Sürecin başındayız. Bu zorlu süreçte en fazla zarara uğrayacak sektörler öncelik kazanmış durumda. Gelişmelerin seyrine göre gelecek günlerde bu destek paketinin ayrıntılarına inilerek diğer sektörlerin de destek kapsamına alınacağına inanıyoruz.

Gürsel BARAN / Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı

"Süreci başarıyla atlatacağız"

Salgına önlem olarak hizmet sektörünü kapsayan iş alanlarında işletmeler kapandı Ankara'da 66 bin kişiye istihdam sağlayan 6 bin 362 işletme faaliyetlerine geçici olarak ara verdi. Üretim ve istihdam sağlayan diğer işletmelerin bu süreçten etkilendi. Tedbir paketi üretim, ticaret ve istihdamın yara almadan devamını sağlayacak. Birlik ve beraberlik içinde bu süreci de atlatacağımızdan kuşumuz yok. Paketin uygulanma sürecinde sorumlu kurum ve kuruluşlarca hızlı ve esnek davranılması, uygulama talimatlarının net ve anlaşılır hazırlanarak yoruma açık bırakılmaması bu sürecin başarılı bir şekilde ilerlemesini sağlayacak.

Sururi ÇORABATIR / Türkiye Otelciler Federasyonu Başkanı

"Moral verdi"

Otel kiralamalarına ilişkin irtifak hakkının, vergilerin, SGK primlerinin altı ay ertelenmesi sektör açısından önemli. KGF kredisinin turizmle ilgili kısmı sektöre destek olacak. Asgari ücret desteğinin devam etmesi, kısa çalışma ödeneğinin devreye alınması önemli. KDV oranının yüzde 1'e düşürülmesi, iç turizmi canlandıracak, bilet fiyatlarına yansıyacak. Konaklama vergisinin Kasım ayında başlaması bize avantaj yaratacak. Açıklanan paket, önemli bir moral kaynağı oldu. Destekler turizm sektörüne nefes aldracak.

faiz oranının 150 baz puan altında faiz oranı üzerinden miktar ihalesi yöntemiyle Türk Lirası likidite sağlanacak. Miktar ihalesi yöntemiyle bir yıl vadeli döviz karşılığı Türk lirası swap ihaleleri düzenlenecek.

KREDİ ÖDEMELERİNE ERTELEME

Küresel ekonomik belirsizlikler ile uluslararası ticarete yaşanan güçlüklerin reel sektör firmaları üzerindeki olası etkilerinin hafifletilmesi amacıyla ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerine yönelik tedbirler alındı. 18 Mart'tan 30 Haziran'a kadar vadesi gelecek reeskont kredisi geri ödemelerine 90 güne kadar vade uzatım imkânı tanındı. Firmalar kredi kullanımına aracılık eden bankalara başvurarak, herhangi bir geri ödemede bulunmaksızın mevcut senetlerini 90 güne kadar daha uzun vadede bir senet ile değiştirerek bu imkândan yararlanabilecekler. Bu suretle toplam 7.6 milyar dolar karşılığı kadar reeskont kredisi geri ödemesi ertelenebilecek. Hâlihazırda kredi taahhüdü açık olan reeskont kredileri ile 18 Mart'tan 30 Hazirana kadar kullanılacak reeskont kredilerine 12 ay ek taahhüt kapama süresi verildi; kredilerin taahhüt kapatma süresi 24 aydan 36 aya çıkartıldı. Mevcut reeskont kredisi azami vadeleri, 20 Mart'tan itibaren geçerli olmak üzere, kısa vadeli kullanımlar için 120 günden 240 güne, daha uzun vadeli kullanımlar için ise 720 güne çıkartıldı.

BDDK'TAN VİRÜS TEDBİRLERİ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) koronavirüs salgınının ekonomik etkisine karşı esnafa ve vatandaşlara yönelik tedbirler aldı. Buna göre krediler takip hesaplarına aktarılmadan önce 90 gün yerine 180 gün bekleneyecek. Yeniden yapılandırılmış kredilerin geri ödeme koşulları kolaylaştırıldı. Anapara/faiz ödemesi gecikenler için sınıflandırma şartı kalktı. Uygulama ihtiyaç kredilerinin yanında taşıt, konut ve tüketici kredileri ile tüm ticari kredi türlerini kapsayacak. Uygulamalar, 31 Aralık 2020'ye kadar geçerli olacak.

Bu arada Hazine ve Maliye Bakanlığı ise 31 Mart'ta dolacak yıllık gelir vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerini 30 Nisan günü sonuna kadar uzattı.

"KREDİ KANALLARINI AÇIK TUTUN"

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) yaşanmakta olan küresel salgının getirdiği riskler ve etkileri 18 Mart'taki toplantısında değerlendirerek kredi kanallarının açık tutulmasına ilişkin tavsiye niteliğinde kararlar aldı. TBB üyelerine, kaynak imkanları ve kredi limiti dikkate alınarak, kurumsal firmaların, KOBİ'lerin ve bireysel kesimin kredi taleplerinin hızlıca değerlendirilmesi ve karşılanması, krediye erişim imkanlarının ve kredi koşullarının iyileştirilmesi, kredi kanallarının açık tutulması, vade, ödeme, taksit ödeme ve teminat koşullarında esneklik sağlanması, yapılandırma taleplerinin kısa sürede sonuçlandırılmasını tavsiye etti. Koronavirüs salgınına maruz kalan gerçek kişiler ile salgının etkilerinin sınırlandırılması amacıyla alınan önlemlerden dolayı faaliyetlerini yerine getiremeyen tüzel kişilerin kredi, çek, senet gibi ödemelerinde gecikmeler yaşanmasının muhtemel olduğuna dikkat çeken TBB, bu nedenle bankalara salgından olumsuz şekilde etkilenen müşterilerin, ekonomik faaliyetlerinden değil, koronavirüsü salgınından etkilendikleri şeklinde Risk Merkezi'ne bildirilmesinin, bu müşteriler hakkında daha sağlıklı değerlendirme yapılması açısından faydalı olacağını belirtti.

YERLİ TEKNOLOJİDE BİRLİK ZAMANI

Global ticaretteki sapmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve dünya ekonomilerini altüst eden koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde yeni bir rekor getirdi. Yerli teknoloji hiç olmadığı kadar önemli hale geldi

Yerli üründe 63 yılın rekoru kırıldı

**İŞ DÜNYASI
KENDİ ARAMA
MOTORUNU
KURDU**

KOBİ'ler en fazla yazılım makine ve tıbbi ürün aradı

**TÜRKİYE SANAYİSİ
2020'de NE ARADI?**

Global ticaretteki sapsmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve dünya ekonomilerinin altüst eden koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde ve ihracat artışında yeni bir rekor getirdi

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın son açıkladığı verilere göre, Türkiye ekonomisindeki yerli ürün kullanım oranı son 63 yılın zirvesini gördü. Global ticarettteki sapsmalar, döviz kurlarındaki dalgalanma ve son olarak dünya ekonomilerinin alt üst eden Koronavirüs, Türkiye'deki yerli üretimde ve ihracat artışında yeni bir rekor getirdi. 2019'u ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 85.9 oldu. Türkiye'de bu rakam son olarak 1957'de görülmüştü. 2020'nin

ilk aylarında ise bu rakam daha da yükseldi. Çin'den gelen kargo trafiği yüzde 90'a varan oranda azaldı. Türkiye'deki imalatçılar da tedarik zincirleri için yerli firmaları aramaya girişti. İş dünyasının içinde gelen bilenselleri tarafından yakın zaman önce **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** desteğiyle İTÜ ARI Teknokent bünyesinde hayata geçirilen **www.yerliara.com** yerlilerine göre, yerli ürün ve tedarikçi arama sayısında (1 Ocak - 18 şubat) yüzde 43 oranında bir artış yaşandı. Aynı zamanda iş dünyasının ilk arama motoru ve

sosyal medyası olan sitede son 2 ayda 1 milyon arama gerçekleştirildi. Kullanıcılar en fazla yazılım ve makine sektörleri üzerine arama yaptı. Bunu sırasıyla İnşaat sanayisi, otomotiv, ağır sanayi ve veri merkezi aramaları izledi. Yerliara.com harita uygulamasında da 27 bine yakın kullanıcı yakınlarındaki üretim tesislerini inceledi. Türk şirketlerini Yerliara.com'da profil oluşturmaya davet eden platformun çözümü ortakları global ve yerel ekonomideki iş gelişmeleri ise şu sözlerle değerlendirdi:

1. Yazılım: 45.366
2. Makine Parça Ve İmalat: 35.157
3. İnşaat Sanayisi Ürünleri: 25.255
4. Yakınlımdaki Üreticiler: 27.505
5. Otomotiv: 18.014
6. Ağır Sanayi: 15.652
7. Veri Merkezi: 14.147
8. Parakende - Satış Sektörü: 12.541
9. Sıvaz Güçlendirici: 11.500
10. Teknoloji Firmaları: 8500
11. Bulut: 8253
12. Robotik: 8001
13. Tıbbi: 7585
14. Veri Depolama: 7010
15. Elektronik Ödeme: 6900
16. Alt Yapı Ve Kurulum: 6500
17. Kalıp İmalat: 6502
18. Kumak: 6100
19. Robot: 4250
20. Elektrik: 4000
21. Plastik Üretim: 3602
22. Radar: 2500

"İhracatta yapay zekâ dönemine geçtik"

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle: 2019 yılı genelinde, ihracat alenimiz 30 bin 617 firmaya ulaşmış durumda. İthalat yapan firma sayısı ile neredeyse on bin firmalık bir farkla yakaladığımız durumdayız. Türkiye Ekonomisinin dengelenme ve gelişim süreci ihracatçı gelişimi anlamında uygun bir zemin sağlıyor. Global ticarete yaşanan sapsmalar Türkiye'nin üretimden gelen gücünün daha

iyi anlaşılmasına olanak sağlıyor. Bu kapsamda Proje ve Dijital Dönüşüm Ofisi'ni açan TİM, sayılan 90 bini ağır ihracatçılara TIMMobil ve AIO/TİM uygulamaları ile 7/24 sorunu çözecek. İhracat hacminin artması için destek verecek ve yeni pazarlara giriş için radar olacak. **www.yerliara.com** ile de ülke içindeki tedarik zincirlerini dijitalleştirmeye olanak sağlanacak.

Ticarette yerli milli ama evrensel dönem

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan: Kamu alimlerinde yurt içinde üretilen ürünlerin tercih edilmesi ve yerli sanayinin desteklenmesi birçok sektörde dışa baskınlığı azaltacak, ülkemizin uluslararası rekabet

gücünü üzerinde olumlu etkiler yapacaktır. Başkalarının ürettiği teknolojiyi tüketen olmaktan uzlaşarak, kendi yüksek milli teknolojinizi geliştirmez geçemez. Yaşanılan sorunların milli teknoloji hamlesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

"Yenilikçi projeleri destekliyoruz"

Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkanı Yardımcısı Meltem Bakiler Şahin: Türkiye'de toplam işletmelerin yüzde 99,9'unu oluşturan KOBİ'lerin, hemen her işleminin başlangıcında yazılımla geleceğe hazırlık olmak için acil adımlar almaları gerekiyor. Vodafone Business olarak İTÜ Vodafone Future Lab'de

neredeyse tamamı yerli iş ortaklarımızla ürettiğimiz çözümlerle rekabete hazırlanmak isteyen, işini büyütmeyi hedefleyen her işletmeye destek oluyoruz. Dijitalleşme yolunda yerli ve milli ürün ekosisteminin büyümesi de en önemli önceliklerimizden biri. **www.yerliara.com**'un da bu ekosistemin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

"Yerlinin gücünden moral buluyoruz"

Tagit Araçları Yan Sanayicileri Derneği - TAYSAD Başkanı Alper Karınca: Güçümüz ekonomilerinde yerli üretimde katma değerlerin önemi her geçen gün artıyor. Bu gücümüzün gücünü ve ulaştırılabilir hale gelmesi çok önemli. Birlerce kilometre öteden

tedarik ettiğiniz bir ürün, komşu bir fabrikada üretiliyor. Ancak çoğu firma bu bilgiye sahip değil. Bu kapsamda yerli ürünlerin kolay ulaştırılabilir olması oldukça önemli. Ondan ötürü otomotiv sektörünüzde gerek yerli otomobilin gerekse de global konjonktür bizi moral veriyor.

"Yerliara.com büyük bir boşluğu dolduracak"

İTÜ ARI Teknokent Genel Müdürü Doç. Dr. Deniz Tunçalp: İTÜ ARI Teknokent olarak, Türkiye'de geliştirilen teknolojilerin görünür olması ve global arenada rekabet gücünü artırması için yoğun çaba harcıyoruz. İleri aşama girişimcilik mer-

kezimiz İTÜ Magnet'te faaliyet gösteren **www.yerliara.com** da bu alana hizmet ediyor ve iş dünyasındaki önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz. Türkiye'de teknoloji ürün ve servisler üretiren girişimcilerin global vitrini ve müşteriye buluşma noktası olmamız gerekiyor.

"İş dünyasında bir açık kapanacak"

Tezmeksan Genel Müdürü Hakan Aydoğdu: Otomotiv, havacılık, makine imalat, katıncılık, savunma sanayi bir çok sektörde hizmet ediyoruz. Tamamen ihracata çalışan firmalarımız var. Ülkemizde ürettiğini bilmediğimiz nice katma değerli ürünler var. Yeteneklerimizi yapamadığımızdan yana başlamışız üretilemeyen ürünleri ithal ediyor bunun zaman ve para kaybediyoruz. Yerliara.com çok büyük bir açığı kapatacak bir platform. Ana fab-

rikalar bu işi yapılabilecek firma var mı diye sorularla, kobiler de yapacak iş arıyorlar. Biz de Tezmeksan olarak taleşli imalat konusunda iş yapacakları ile yapmak isteyenler benzer platformda buluşturacağız. Yaz aylarında faaliyet geçecek parkurda. İle kapasite artırılarak önüne geçmeyi hedefliyoruz. Aynı vizyonda olan yerliara.com gibi platformlar dünyamızın gittiği yeni iş modelleridir.

"Karar vericiler yerli ürünü tercih etmeli"

Türkiye İnşaat Malzemeleri Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ferit Erdoğan: İnşaatçıları yerli malzeme kullanması gerektiriyor. Çünkü ithal edilen malzemelerin büyük çoğunluğunu zaten kaliteli bir şekilde ülkemizde üretiliyor. Tamamının da Tür-

kiye'de yapılabileceğine inanıyoruz. Karar vericiler, taşınması zor ve maliyeti olan malzemeyi yerli kullanırken, işine sel ve performans yüklenen malzemeyi ithal kullanma eğiliminde. İş pazarda da yerli malzemeye duyulacak güven artması şart. Mümkün olduğu kadar ihracatın artışı, ithalatı azaltılıp bir dengeye kurmaya çalışmalıyız.

"Yerli üreticiler birlik oldu"

EVSİD-Ev ve Mutlak Eyaletleri Sanayicileri ve İhracatçıları Derneği YK Başkanı Burak Önder: Türkiye uzun vadeli strateji ortasına koymalı. Bugünkü global durum tehlikeli

götürse de bunun kalıcı hale getirmeliyiz. Yerli üreticiler arasındaki bağları güçlendirmeliyiz. Çözüm ortaklığı oluşturmalıyız. Yerliara.com ile bu birliği pekiştirmeyi amaçlıyoruz.

"İmalatçılar için yeni bir platform"

TÜYAP Fuarcılık Genel Müdürü İhan Eroğlu: Son dönemde birçok sektörde yerli ürüne doğru kayış var. Özellikle makine sektöründe bunu yakından hissettik. Örne-

ğin BUMATECH Bursa Makine Teknolojileri Fuarcısında bu değişimi yakından hissettik. Fuara katılan firmaların yüzde 80'i imalatçı. Yerliara.com bu noktada imalatçıların için çok önemli bir platform oldu.

"Yerliye ve kaliteye ihtiyaç var"

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Yavuz Eroğlu: Plastik sektörü, 2020 yılında moraliyle başladı. Üretimde yüzde 4 artış bekliyoruz. Yerli üretimin gücüne ihtiyaç olma-

dığımız kadar ihtiyaç var. Rakamlarımız da iyi geliyor. Plastik mamul sektöründe 2019 yılında makaranda yüzde 8,1 artışla 1,4 milyon ton ve değerinde yüzde 13,2 yükselişle 2,3 milyar dolar dış ticaret fazlası varıldı.

"KOBİ'ler dijitalleşmek zorunda"

CPM Yazılım Pazarlama Kurulu Başkanı Recep Pınar:

Dijitalleşme ve yazılım sektörü global ticaretin en stratejik unsurlarına hale geldi. Bu konuda gücünü artıran ülkeler hızla birime ile yükselişe geçiyor. Burada bir diğer

önemli unsur şirketlerin yerli yazılım gücüne sahip olması ve küresel ticaretle bağlanarak bir güce ulaşmasıdır. 2020'de bu yoldaki imkânın artacağına inanıyoruz. Türkiye'de şirketlerde yerli artırmak için de bir motivasyon olmasına gerekiyor.

"Tedarik açında güçlüyüz"

İMES Başkanı Kemal Akar: İMES'in firmalarımız ülkemiz dışında üretimlerini ve kalitelerini ispat etmiş firmalar. Birçok teknoloji ağırlıklı üretim gerçekleştiriyor. Savunma sanayisine, sağlık

alanına, otomotiv sektörüne üretim yapıyoruz. İnsan vücudunda kullanılan implantları, protezleri üretiyor, CNC makine ve teknolojik makine üretiyor otomotiv sanayisine ürün ve hizmet sağlıyor kuruluşlarımız mevcut.

"Yerlilik sözde kalmamalı"

PlusClouds CEO'su Serkan Koçak:

Kendi sanallaştırma teknolojisine sahip tek Türk bulut teknolojileri firması olarak Avrupa'nın diğer gelen teknoloji markaları arasında Türkiye'nin büyük taşıyıcısı olma vizyonuyla faaliyet göstermekteyiz. Bilgi teknolojileri sektöründe bulut ve otomasyon teknolojileri ile tüm departmanların çağdaş ayakta durabilmesi, dijital dönüşümün niteliklerinden faydalanabilmesi, maliyetlerini ve dışa bağımlılığını azaltabilmesi için Türkiye'ye yatırım yapıyoruz. 5 trilyon dolarlık bilgi teknolojileri pazarının 2022'de yaklaşık %40'ını, 2025'te %80 veya daha fazla oranlarını bulması ilgili ojeleşen girişimciler, bulut teknolojileri, yapay zeka ve E-sicil olmak üzere odaklandığımız iş alan ile pastadan payımıza almaya hedefliyoruz. Yerliara.com da, misyonunu ve vizyonunu bu bilgin etrafında oluşturduğunu yerli çözümleri olan meslektaşlarını ortadan kaldırdı.

Yerliara.com hakkında: KOBİ'leri, yazılım firmalarını ve girişimcileri bir araya getiren "yerliara.com" Türkiye'nin ilk yüksek teknoloji ürün, yazılım ve girişimci arama motoru ve sosyal medyası olarak dikkat çekiyor. Yerli tarafta bugün itibarıyla 22 binden fazla firma ve on binlerce ürün barındıran "yerliara.com" Dijital pazarlamaya farkı bir soluk getirmeye hazırlanıyor. Yerliara.com'un çözüm ortakları arasında İstanbul Sanayi Odası (İSO), İTÜ ARI Teknokent, İMSAD, TAYSAD, EVSİD, İTAD ve PAGEV gibi 20'ye yakın güçlü kurum yer alıyor. Yaklaşık 3 yıllık ön hazırlık yapıldıktan sonra yerli yazılımın tüm dünyaya "yerliara.com" için geniş kapsamda satış stratejileri ve birleştirme faaliyetleri yürütülmeye başlandı.

"Yerliara.com ile işbirliğinden mutluyuz"

İMSAD Başkanı Mustafa Sabri EROL

Ağaç işleme makinesi sektörü olarak son 5 yıldır cari açık vermeden ilerlemenin haberi gününümüze yaygın. 2018'de satışımız 100 milyon dolar barınan 2019 yılında da yaklaşık 100 milyon dolarlık ihracatımız oldu. 2020'de ise yaklaşık 15 milyar dolarlık ihracatımız oldu. 15 yıl önce ihracatın sadece 9-10 milyon dolar olduğu sektörümüz, yeniliği ve teknolojiyi benimseyerek Avrupa ülkelerini de uluslararası arenada rekabete edebilir duruma geldi. Dijital dönüşümün kapımız oldu bu dönemde ağaç işleme makinesi sektörü olarak teknolojinin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda, dijital ortamda üyelerimize erişimi kolaylaştırmak ve katkıda bulunmak için yerliara.com ile işbirliği yaptık. Geleneksel makine sektörünün en çok arama yapılan kategorilerden biri olması en kadar doğru bir karar verdiğimizizi gösteriyor.